petrol-iş
Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası

► Sayı: 243 ► ARALIK 2022

Petrol-İş Sendikası'nın çocuklarımıza armağanıdır

GÖKKUŞAĞI

Çocuk Dergisi

kış mevsiminde doğa...

Kış mevsimindeyiz. Bu mevsimde gündüzler kısa, gecelerse uzun. Hava soğuk olduğu için çoğu zaman canımız dışarı çıkmak istemiyor. Ağaçlar çıplak ve kuşların sayısı az. Üstelik güzel kokulu çiçekler de yok. Kat kat giysiler giymekse sıkıcı. Dışarıda oyun oynayamıyor, yüzemiyor ya da bisiklete binemiyoruz. Tüm bunlar, kış mevsimini biraz sevimsiz kılıyor. Oysa kış, canlılığın başka biçimlerde sürdüğü, ilginç yönleri olan bir mevsim.

Kışın bir doğa gezisinde bakın nelerle karşılaşma şansınız var: Donmuş bir su birikintisinin dibindeki çamurun içinde kış uykusuna yatmış kurbağalar ve kaplumbağalar bulunabilir. Su biraz derinse içinde semenderler hâlâ yüzüyor olabilir. Kurumuş bir bitkinin üzerinde görünen siyah noktalarsa, gerçekte bahara hazırlanan böceklerdir. O, kupkuru görünen yaprak döken ağaçlara gelince, onlar hiç de göründükleri kadar ölü değil. Kış ortasında özsularını köklerden dallara doğru göndermeye başlarlar.

Doktorların kullandığı ve steteskop denilen dinleme aletlerini gövdelerine dayayarak, özsuyun hareket sesini duyabilirsiniz. Arazide ayakizlerini izleyerek tavşanların davranışlarını incelemek, karların üzerinde av arayan tilkileri izlemek, kuşburnu çalısının üzerine konmuş bir sakanın soğuğa karşın ötüşünü dinlemek, kışın yaşamın sürdüğünün en güzel belirtileridir.

Doğaseverler dışında, kış mevsimini dört gözle bekleyen canlılar da var. Çaprazgagalar da bunlardan biri. Kış mevsimi, çaprazgagalar için şişmanlama zamanı anlamına gelir. İğneyapraklı ormanlarda yaşayan bu kuş türü kış aylarında iyice beslenir, gelişir, büyür. Sonuç olarak da Ocak ayında ürer. Çaprazgagalar, çam benzeri iğneyapraklı ağaçların kapalı olan kozalaklarını çapraz biçimli gagalarıyla açabildikleri için, kolayca besin bulurlar. Bu özellikleri sayesinde besin için diğer canlılarla yarışmak zorunda kalmazlar.

KIŞ AYLARINDA BÖCEKLER ŞİMDİ NEREDE?

Soğuk kış günlerinde böceklerin nereye gittiğini hiç merak ettiniz mi? Cırcır böceklerinin sesini duymuyor ya da kelebeklerin zarif uçuşunu görmüyor olabiliriz ama bu, böceklerin bir anda ortadan kayboldukların göstermez. Aslında onlar hiç de uzağımızda değil. Üstelik çok yakınımızda bile olabilirler. Eğer nereye bakacağımızı bilirsek onları kolayca bulabiliriz.

Böcekler soğukkanlı hayvanlardır ve vücut sıcaklıkları, çevre sıcaklığına bağlı olarak artar ya da azalır. Bazı böcekler soğuk havaya dayanamaz ve kışın ölürler. Ancak ölenler, çoğunlukla ergin böceklerdir. Yumurta, larva ya da pupa halinde olanlarsa, neredeyse hiç hareket etmedikleri ve etkin olmadıkları bir döneme girerler. Ancak yine de soğuğa karşı çeşitli hazırlıklar yaparlar.

Birçok böcek türü, kışı larva halinde geçirir. Larvalar, genellikle dökülen yaprakların altına saklanırlar. Çünkü bu bölümler, diğer yerlere göre daha sıcak olur. Bazı böcek türlerinde hava soğuyunca, hücrelerde de bir tür antifriz (donmayı önleyen madde) olan gliserol oluşur.

Bal arıları, vücutlarını ve kanatlarını hızla çırparak kovanlarının ısınmasını sağlarlar. Bir grup arı, kovanın ortasında bir arada durur ve ısınmak için kanat ve gövdelerini hareket ettirir. Diğer bir grup arıysa iç gruptaki arıların çevresinde bir daire, başka bir deyişle bir çeşit kalkan oluştururlar. İç kısımdaki arılar yorulduğunda, dış dairedeki arılarla yer değiştirirler. Bu yöntemle soğuk kış günlerinde kovan 14 °C'ye kadar ısınabilir. Peki, arıların kış soğuğunu kolay atlatmak için kovanlarının içini bitki reçineleriyle sıvadıklarını biliyor muydunuz? Bu sayede yüzeyde çatlak oluşumunu önlerler.

Pisi Pisi Kediler

Resimleyen: Seyhan Çelik

Kediler neden "miyav" der?

Evcil kediler çok çeşitli sesler çıkarır. "Miyav" sesi de bunlardan biridir.

Miyavlama, çeşitli durumlarda farklı anlamlara gelebilir. Ancak, kediler bu sesi genellikle dikkat çekmek için çıkarır. Örneğin yavru kediler, annelerini yanlarına çağırmak ve kendileriyle ilgilenmesini sağlamak için miyavlar. Yetişkin kediler de sahiplerinin kendileriyle ilgilenmesini sağlamak için miyavlar.

meov!

Mev Miyaoov Miyaav Miyaaaaav Miyav

miv

Kedilerin Temizliği

Kedilerin evcil hayvan olarak seçilmesinde, temizlik alışkanlıklarının da önemli payı var.

Normal koşullar altında bir kedi, asla ortalığa tuvaletini yapmaz.

Ayrıca, kuma ya da toprağa yaptığı tuvaletini de geride iz bırakmayacak şekilde örter.

Bunun yanında, yemeklerden sonra ve düzenli olarak vücudunun tümünü yalayarak temizler.

Yemek Saati

Kedilerin yemeklerini ayakaltı bir yere koymamak gerekir çünkü onlar yemek yerken yalnız olmak isterler. Bu sebeple sıkça geçilen yerler, yemek alanı olarak doğru seçim değildir.

Kediler ayrıca mama kaplarının, tuvaletlerinin çok yakınında olmasını sevmezler.

Evde yaşayan kediler ev eşyalarının ve kendi eşyalarının (su, yemek kaplarının, tuvaletlerinin) yerlerinin değişmesinden hiç mi hiç hoşlanmazlar.

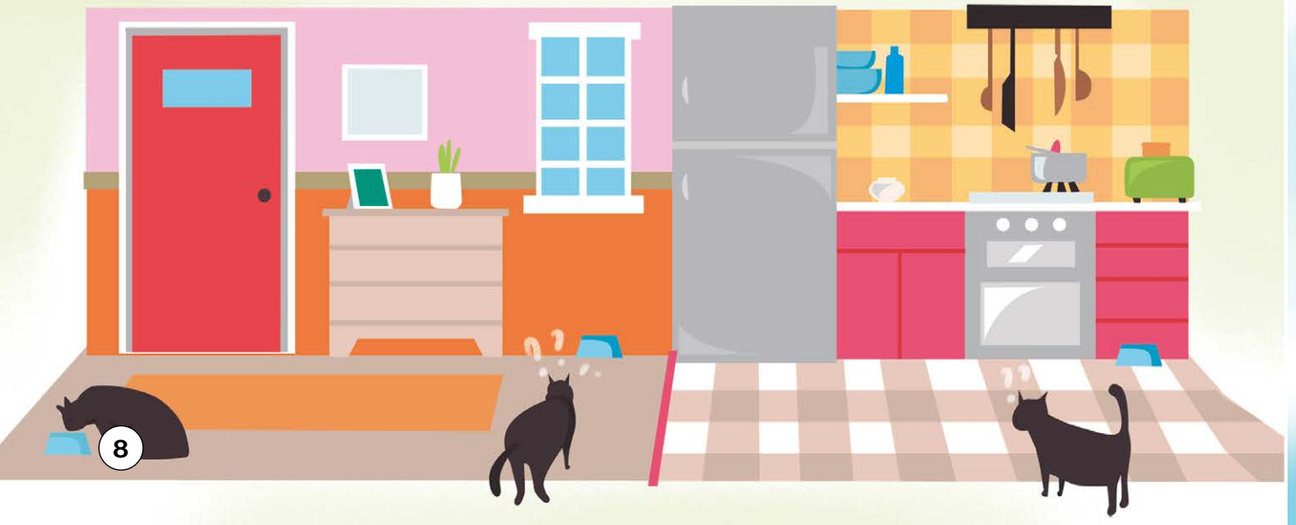

Oyun Saati

Kediler oyun oynamaya bayılırlar. Özellikle yavru kediler için oyun, aynı zamanda bir sosyalleşme aracıdır.

Kediler elektrik prizleri ve kablolarla oynamaya bayılırlar ancak bu durum kediler için çok tehlikeli olabilir. Bu yüzden evde kedilerin zarar görmemesi için elektrikli eşyalar kontrol altına alınmalıdır.

Kemal Sunal
Çocuklarla
GÖKKUŞAĞI
ÇOCUK KULÜBÜ

MAYTAP DEĞİL BU!

Mümin DURMAZ

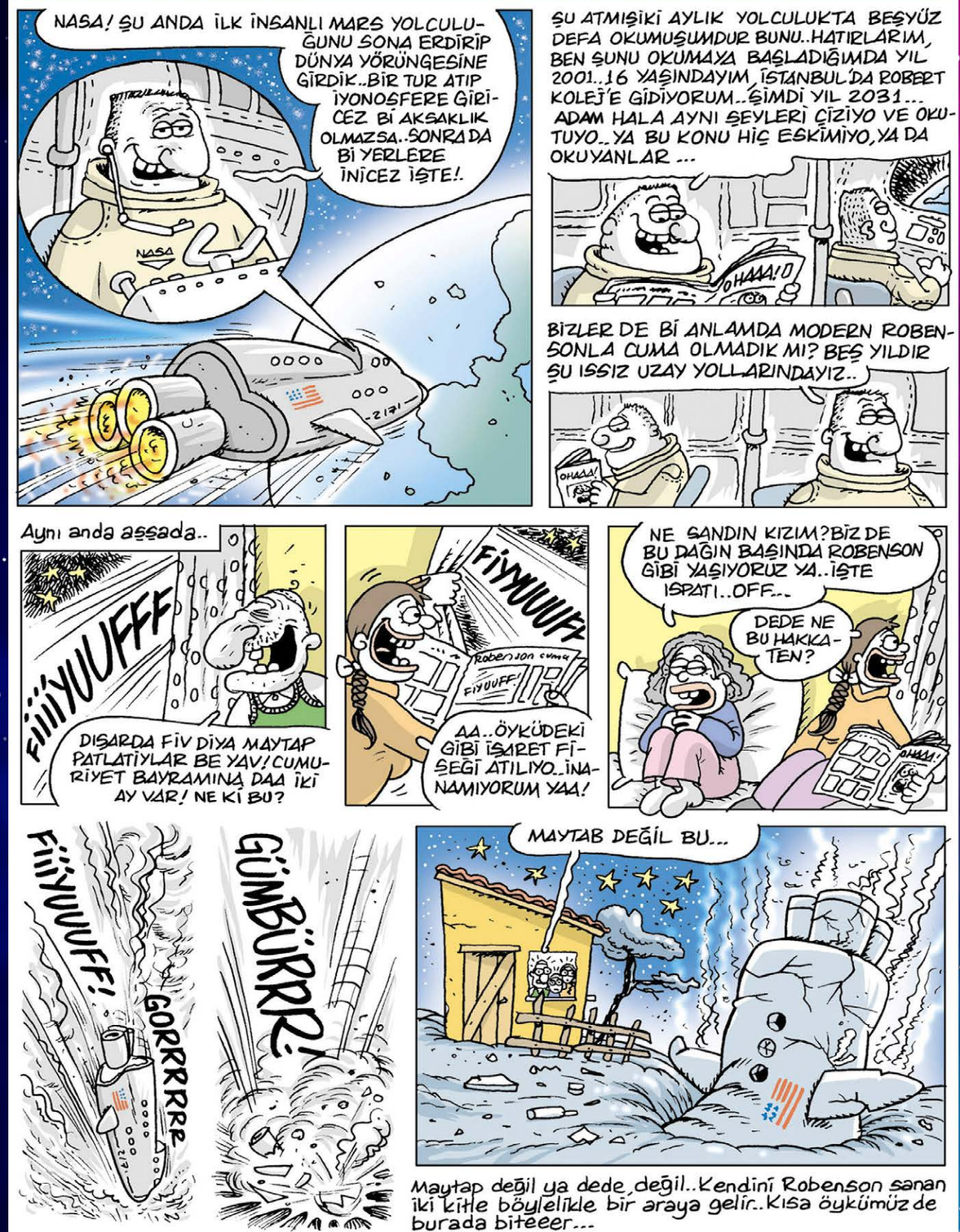

Maytap değil ya dede, değil..Kendini Robenson sanan iki kitle böylelikle bir araya gelir..Kısa öykümüz de burada biteeer...

GÖKKUŞAĞI ÇOCUK KULÜBÜ

“Sevgili Çocuklar
Dergimizi
OKUYALIM
OKUTALIM
Sevdiklerimizle
Paylaşalım”

Fotoğrafınızı Yollayın Karikatürünüzü Çizelim

Talha Kaya - İstanbul

Sevgili çocuklar
“Fotoğrafınızı Yollayın Karikatürünüzü Çizelim”

Sayfalarımızda siz de yer almak istiyorsanız, fotoğraflarınızı gönderin, karikatürünüzü yayınlayalım.

cengiz.ckc@gmail.com

Fotoğrafınızı Yollayın Karikatürünüzü Çizelim

Çizen: Zafer Temoçin

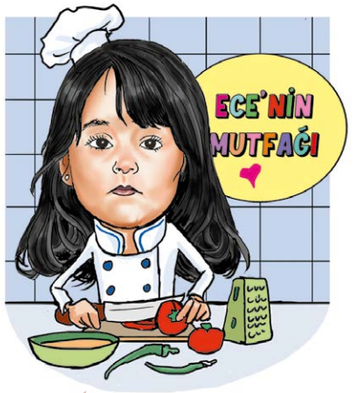

ALPTUĞ BİLEK - ANKARA

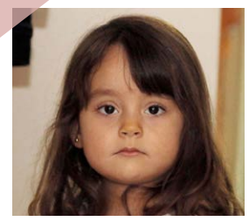

İDİL ECE KALU - İSTANBUL

SEFA BARAN - DİYARBAKIR

ELİF BEYZA KORUCU - ANKARA

BURAK-VERGİLİ - İSTANBUL

İPEK ÖZÇELİKEL - İSTANBUL

petrol-iş
Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası

Fotoğrafınızı Yollayın Karikatürünüzü Çizelim

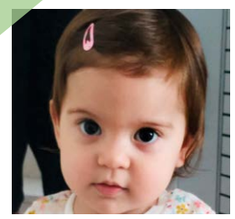

ALMİLA BİLEK - ANKARA

BULUT KAY - İSTANBUL

ELA AKIN / METİN AKIN - ÇERKEZKÖY

MERVE NAS KARAKULLUKÇU-SAKARYA

EMİRHAN ÖZDEMİR - ANKARA

CEMRE KAY - İSTANBUL

petrol-iş
Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası

LESSON 34

To (mek-mak / ya-ye)

Grafik Tasarım: Güven Mendi

Fiiller konusunu ele aldığımızda **"to" (tu)** sözcüğünün fiillerin önüne geldiğini ve **"-mek,-mak"** anlamını verdiğini öğrenmiştik. Bu sözcük ayrıca "okula, bahçeye, pencereye gibi sözcüklerde **"-ya,-ye"** eklerinin görevini de yapar.

To the door
Tu dı dor
Kapıya

To the garden
Tu dı gardın
Bahçeye

To the school
Tu dı skul
Okula

To the theatre
Tu dı tiatır
Tiyatroya

To the wall
Tu dı vol
Duvara

Daha önceden öğrendiğimiz; **"what, where, who"** gibi soru sözcükleri, şimdiki zaman cümlelerinin başında da kullanılabilir.

-What is she reading? -(Wot iz şi riding) -O ne okuyor?
-She is reading a book. -(Şi iz riding e buk) -O bir kitap okuyor.

-What are you are writing? -(Wot ar yu rayting) -Ne yazıyorsun?
-I am writing my name. -(Ay em rayting may neym) -Adımı yazıyorum.

-Who is sleeping? -(Hu iz sliping) -Kim uyuyor?
-The baby is sleeping. -(Dı beybi iz sliping) -Bebek uyuyor.

-Who is drinking the water? -(Hu iz drinking dı wotı) -Kim su içiyor?
-Zeynep is drinking the water. -(Zeynep iz drinking dı wotı) -Zeynep su içiyor.

-Where am I going? -(Wer em ay going) -Nereye gidiyorum?
-I am going to the theatre. -(Ay em going tu dı tiyatı) -Tiyatroya gidiyorum.

-Where are we going? -(Wer ar wi going) -Nereye gidiyoruz?
-We are going to the village. -(Wi ar going tu dı vilıc) -Köye gidiyoruz.

BOYAMA

Boya kalemleriniz hazırsa, resmi en sevdiğiniz renklerle boyayabilirsiniz.

petrol-iş
Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası

ORİGAMİ

Sevgili arkadaşlar, kağıtlarımızı ilk şekildeki gibi kesip hazırladıktan sonra, aşağıdaki adımları takip ederek kamyonet yapalım.

Kamyonet Yapalım

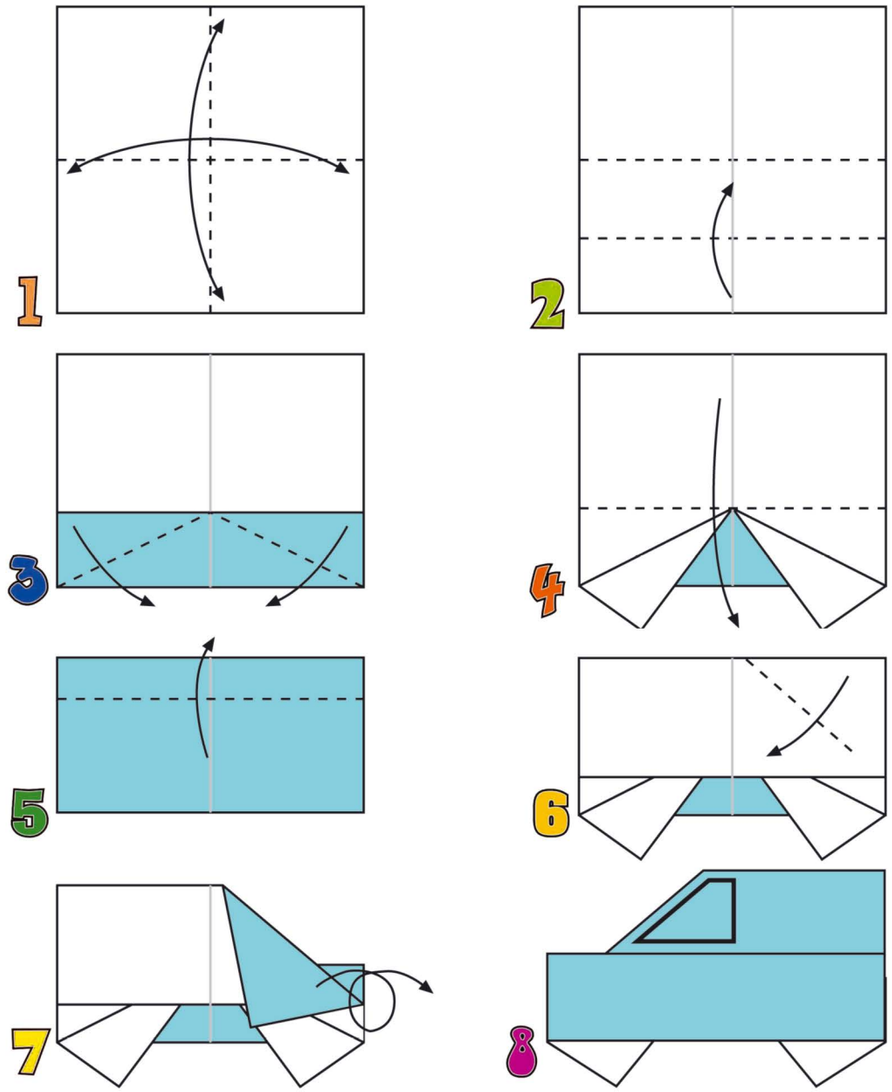

Origami, Japonca "ori" (katlamak) ve "gami" (kâğıt) sözcüklerinin birleşiminden meydana gelmiştir ve kâğıt katlama sanatına verilen addır.

petrol-iş
Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası

Kar Yağıyor!

Her mevsimin kendine özgü ayrı bir güzelliği vardır. Bu güzellikler yaşamımıza farklı renkler katar. Kış mevsiminin de yaşamımızda özel bir yeri vardır.

Kışın, ağaçlardaki yapraklar dökülür, birçok canlı soğuktan korunmak için ortalıktan kaybolur. Renkler canlılıklarını yitirir, doğa bir anda durgunlaşarak sanki kış uykusuna çekilir...

Ancak kışın bizim için getirdiği hoş sürprizler de vardır. Lapa lapa yağmaya başlayan kar, büyük küçük hepimizi coşkulandırır, bizlere soğuğu da, doğanın durgunluğunu da unutturuverir.

Böyle anlarda yerimizde duramayız. Soğuğa aldırış etmeden dışarı fırlar, kendimizi yumuşacık karların üstüne bırakırız. Kartopu oynar, kardan adam yapar ya da kızakla kayarız. Kısacası karın tadını çıkarmaya çalışırız.

Peki, gökyüzünden süzülerek inen kar taneleri nasıl oluşur? Bunu hiç merak ettiniz mi?

Kar tanelerinin oluşumuna geçmeden önce isterseniz bulutların oluşumunu anımsayalım:

Havada, su buharı dediğimiz görülemeyen bir gaz biçiminde su ve ayrıca gözle görülemeyecek kadar küçük sayısız toz taneciği vardır.

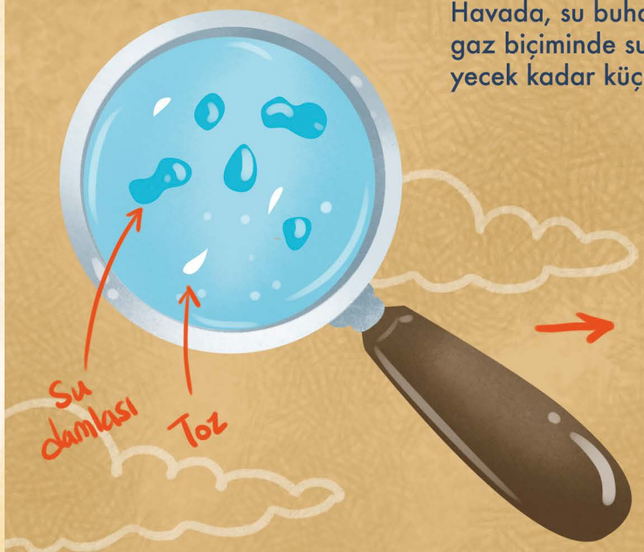

Nemli hava yükselince genleşip soğur.

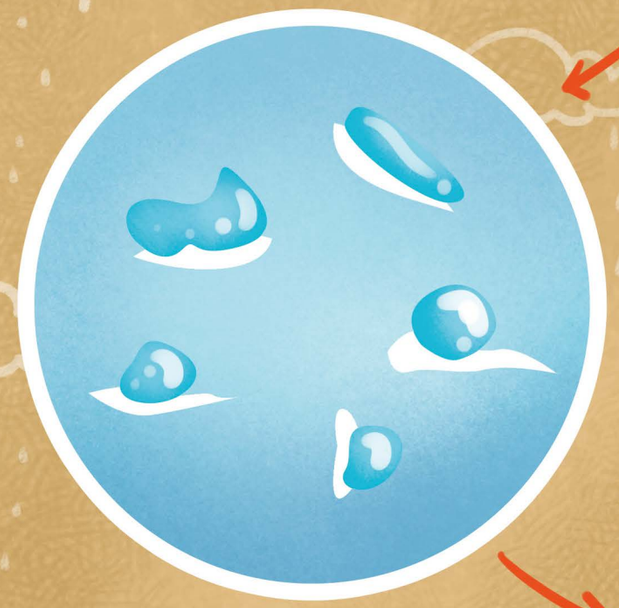

Soğuyunca da içerdiği su buharı, toz taneciklerin üzerinde yoğuşur, yani tekrar sıvı haline dönüşür. Böylece küçük su damlacıkları oluşur.

Bunlar da gözle görülen bulutlar biçiminde bir araya gelirler.

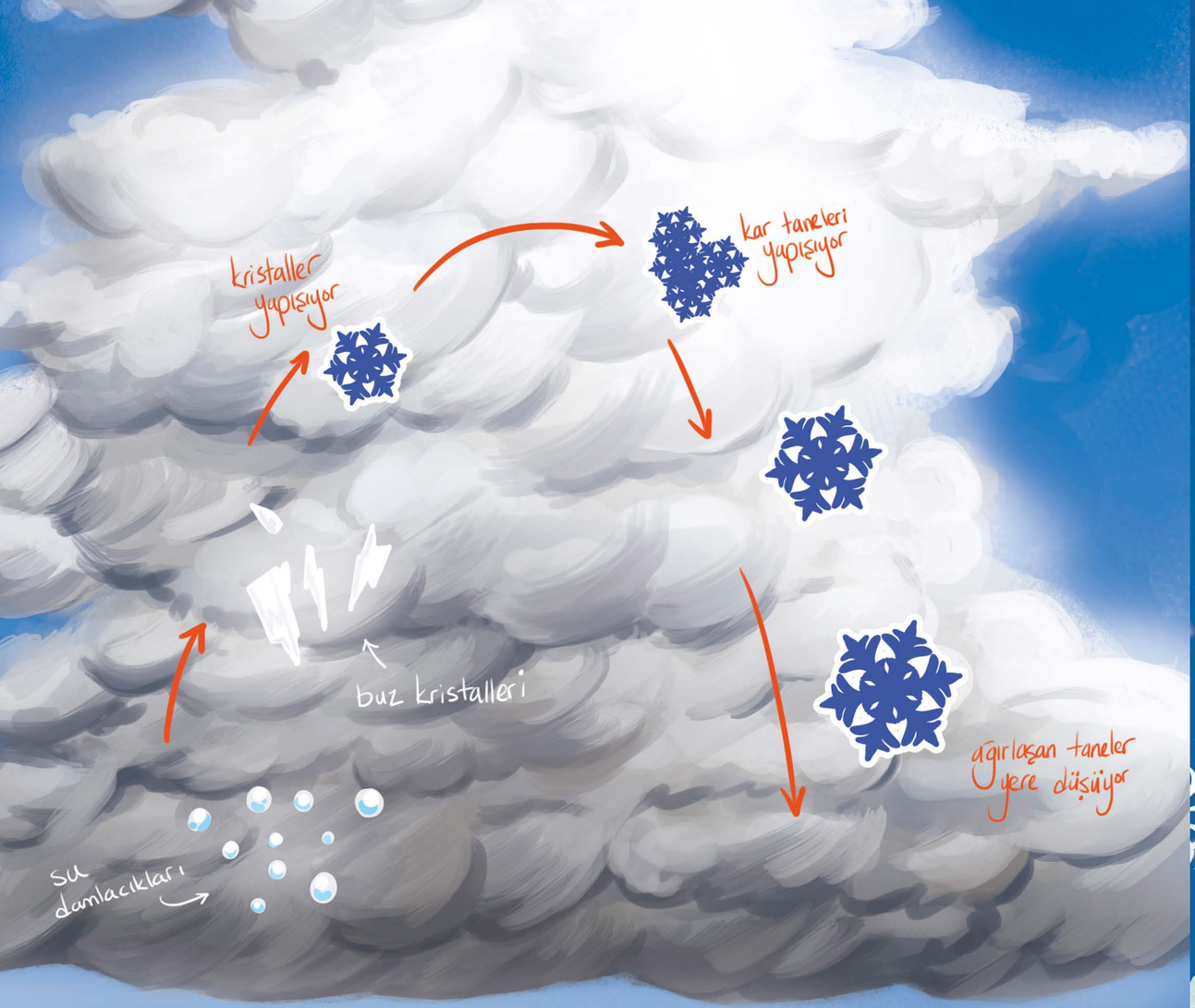

Sıcaklık, donma noktasının altına düşerse, su damlacıkları donarak buz kristalleri haline gelirler.

Hava çok soğuduğunda, bulutlar, sıcaklığın donma noktasının altında olduğu yüksekliğe kadar uzanırlar. Bu tür bulutlar, alt katmanlardaki su damlacıklarıyla üst katmanlardaki buz kristalleri ve donma noktasında bile donmayan çok soğuk su damlacıklarının karışımlarından oluşurlar.

Aşağı kısımlarda, su damlacıkları birbirleriyle birleşirken, bulutların yukarısında yapışma adı verilen bir süreç görülür. Buz kristalleri, çok soğuk su damlacıklarını çekerek kendi üzerlerinde donmalarını sağlarlar

Kristaller büyüyüp diğer kristallere yapıştıklarında kar tanecikleri oluşur. Bunlar, havanın taşıyamayacağı kadar ağır olduklarında yere düşerler. Böylece o bildiğimiz bembeyaz kar örtüsünü oluştururlar.

Karın Gizli Güzelliği

Bilim insanları , kar tanelerini özel mikroskoplar altında inceleyerek bunların yapılarına ilişkin çok ilginç bulgular elde etmişler. Bu bulgulara göre, bir kar tanesini iki ile birkaç yüz arasında kar kristali oluşturuyor. İşin ilginç yanı, iğne, yıldız ya da tabak biçiminde olan bu kristallerin hiçbiri birbirine benzemiyor.

Aslında kar tanelerini mikroskop altında incelemek hiç de kolay bir iş değil; çünkü kar taneleri birkaç saniye içinde erir. Ancak bilim insanları, kar tanelerini erimeden inceleyebilmek için onları derin donduruculara koyarak bunun çaresini bulmuşlar.

Onlar, kristallerin biçimlerinin, kar tanelerinin oluştuğu ortamın sıcaklık ve yüksekliğine bağlı olduğunu düşünüyorlar. Kristaller, aşırı soğuk havalarda genellikle iğne biçimini alırken, daha az soğuk havalarda tabak biçimini alırlar.

Kimyasal Tepkime NEDİR?

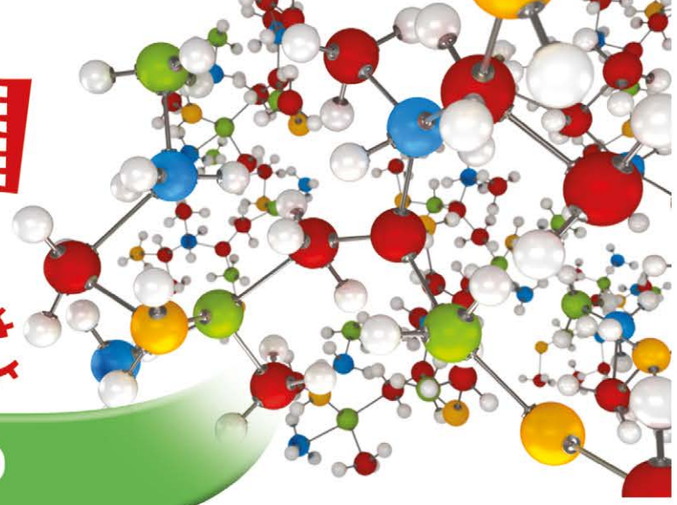

Bir kimyasal tepkime ya da değişim yeni bir şey oluştuğunda gerçekleşir. Atomlar ya da atom grupları arasındaki bağlar koptuğunda ya da yeniden düzenlendiğinde yeni bir bileşik oluşur. Bu bağlar kuvvetli bağlardır. Bu nedenle tepkimenin başlayabilmesi için yüksek düzeyde enerji gerekir.

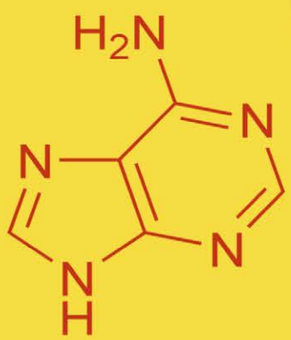

Kimyasal Tepkime İçin Ne Gereklidir?

Kimyasal tepkimenin oluşabilmesi için öncelikle enerji kullanılır ya da enerji açığa çıkar. Tepkimeye giren elementlerin oluşturdukları bileşiklerin farklı özellikleri vardır.

Örneğin element olarak hem sodyum hem de klor zararlıdır; ama bir araya gelince sofra tuzu olarak kullanılır. Şimdi mutfaktan bir örnek verelim.

Yağ, şeker, un ve kabartma tozunu karıştırdığınızda yine tadı içindekiler gibi olur. Fakat bunlara su ekleyerek pişirirseniz bir kimyasal tepkime oluşur ve yeni ürünün tadı da çok farklı olur. Kabartma tozu öteki malzemelerle tepkimeye girer ve gaz baloncukları çıkarır. Bu gaz aslında karbondioksittir. Bu tepkimeler sonucunda artık eski malzemeleri birbirinden ayırmamız olanaksızdır.

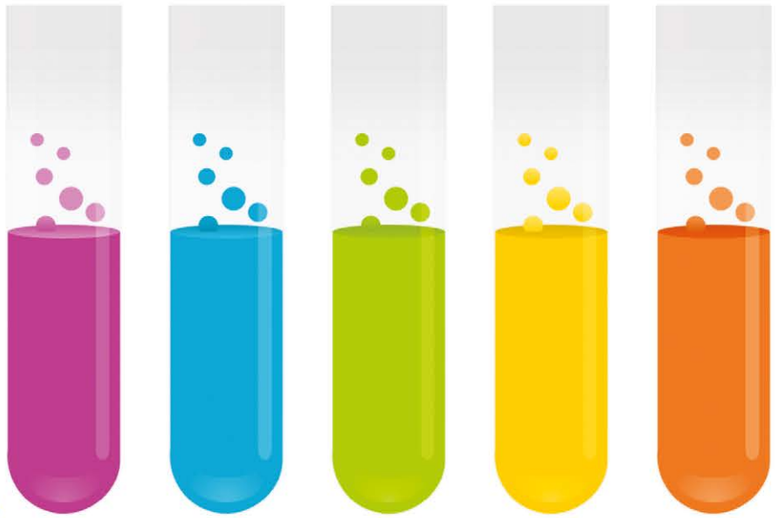

Vücudumuzdaki Kimyasal Tepkimeler

Hepimizin bildiği gibi vücudumuzdaki birçok faaliyet için en çok ihtiyacımız olan şey enerjidir. Bünyemizdeki kimyasal tepkimelerin de enerjiye gereksinimi vardır.

Bu enerji de yediğimiz yemek ve soluduğumuz oksijenden elde edilir. Yiyecek ve oksijen birlikte tepkimeye girer ve enerji, su ve karbondioksit açığa çıkarır.

Karbondioksiti soluk verirken dışarı atarız. Bu durum, vücudumuzdaki kimyasal tepkimeye güzel bir örnektir.

Isı Üreten Tepkimeler

Bir kimyasal tepkime için her zaman ısıya gereksinim duymayabilirsiniz. Bazı tepkimeler de ısı üretir.

Sirkeyi sodayla karıştırmayı deneyin. Bir termometreyle tepkime öncesi ve sonrası tepkime sıcaklıklarını ölçün.

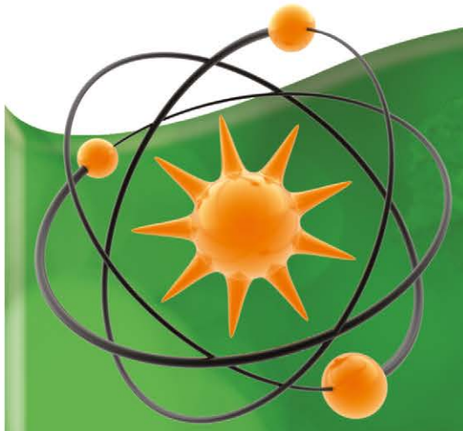

Işık Kullanılan Tepkimeler

Bitkiler ısı enerjisinin yanında ışık enerjisi de kullanır.

İnsan vücudunda gerçekleşen tepkimelerin tersi bir tepkime gerçekleşir bitkilerde.

Karbondioksit + su -^ şeker + oksijen

Grafik Tasarım: Aygül Aydın Mendi

Çocuk Sineması

LORAX

Audrey gerçek bir ağaç resmi bulur ve arkadaşı Ted'e göstermek ister.

Audrey: Sana acayip güzel birşey göstereyim mi?

Ted: Vay be bunlar da ne?

Audrey: Bunlar ağaç hem de gerçek olanından! Eskiden burada büyürlermiş.

Ted: Aaa gerçekten mi?

Audrey: En çok görmek istediğim şey gerçek ve yaşayan bir ağaç!

"Audrey ve Ted arasında geçen bu konuşma, Loraks filminden küçük bir alıntı."

Düşünsenize bu iki çocuk hayatlarında hiç gerçek bir ağaç görmemişler. Çünkü; yaşadıkları kasabada doğa çoktan ortadan kaldırılmış. İlk bakışta herşey kusursuzmuş gibi görünen bu kasabada doğal herhangi birşey yok. Ağaçlar, çiçekler, çimler ve doğaya ait herşey plastikten yapılmış.

Üstelik kasabada yaşayan insanlar toprağın ve ağaçların pis, kokuşmuş varlıklar olduğuna inandırılmış. Yani doğanın gerçekliğinden, insanın kendi eliyle ürettiği sahte gerçekliğe geçiş çoktan yapılmış. Temiz havanın bile olmadığı kasabada insanlar, pet damacanalarda temiz hava satın alıyorlar. Tıpkı bizim eskiden çeşmelerden rahatlıkla içebildiğimiz suları, artık pet damacanalardan içmemiz gibi.

Orijinal adı **'Dr. Seuss' The Lorax'** olan film, inertnet üzerinden de izleyebilirsiniz. Loraks, güzel bir animasyon filmi olmasının yanı sıra; çevreci mesajlarıyla da oldukça önemli bir film. Çünkü, sadece mesaj vermekle kalmıyor aynı zamanda siz çocuklara: Çevrenizi umursayın ve değiştirmek için tepkinizi ortaya koyun! diyor.

Film, içi iyilikle dolu olsa bile insanların doğaya yıkım getirebileceğini ama doğanın da eninde sonunda biz insanların şefkatine ihtiyaç duyduğunu anlatıyor. **Yani; 'Siz yok ettiniz, siz var edeceksiniz!'** diyor.

Filmin, ağaçlar adına konuşan, doğanın koruyucusu Loraks karakteri diyor ki; 'Ağaçlar ölür, doğa mahvolursa, insan kendi yarattığı hapishanede paranın ve ona hakim olanların kölesi olarak yaşamaya mahkum olur.

Her şey değişebilir elbette...
Tabi biz çevremizi umursar ve değiştirmek istersek!

AMAZON ORMANLARI YOK OLABİLİR

Amazon ormanlarının zarar görmesi aslında yeni bir konu değil. Yağmur ormanlarında her gün binlerce ağaç kesiliyor. Bugün, yağmur ormanlarının yarısı yok olmuş durumda. Yağmur ormanlarının yok olmasının birçok nedeni var.

Başta geleni, yeni tarım alanları açmak için ağaçların kesilmesi. Yağmur ormanlarının toprakları, tarım ürünleri yetiştirmek için gerekli besinler açısından zengin olmadığı için, çiftçiler, alan verimliliğini kaybedince, ağaçları keserek yeni bir tarım alanı açıyorlar. Böylece, orman parça parça yok olmaya doğru gidiyor. Hayvanlar için otlak alanı açmak için de yağmur ormanlarına zarar veriliyor.

Kerestecilik, petrol arama çalışmaları ve madencilik gibi nedenleri de unutmamalı. Ağaçlar yok olunca bu bölgelerde yağmur ve sel suları toprak örtüsünü başka yerlere sürüklüyor. Birçok bitki ve hayvan türü de yaşama alanını kaybederek tükenme tehlikesiyle karşı karşıya kalıyor.

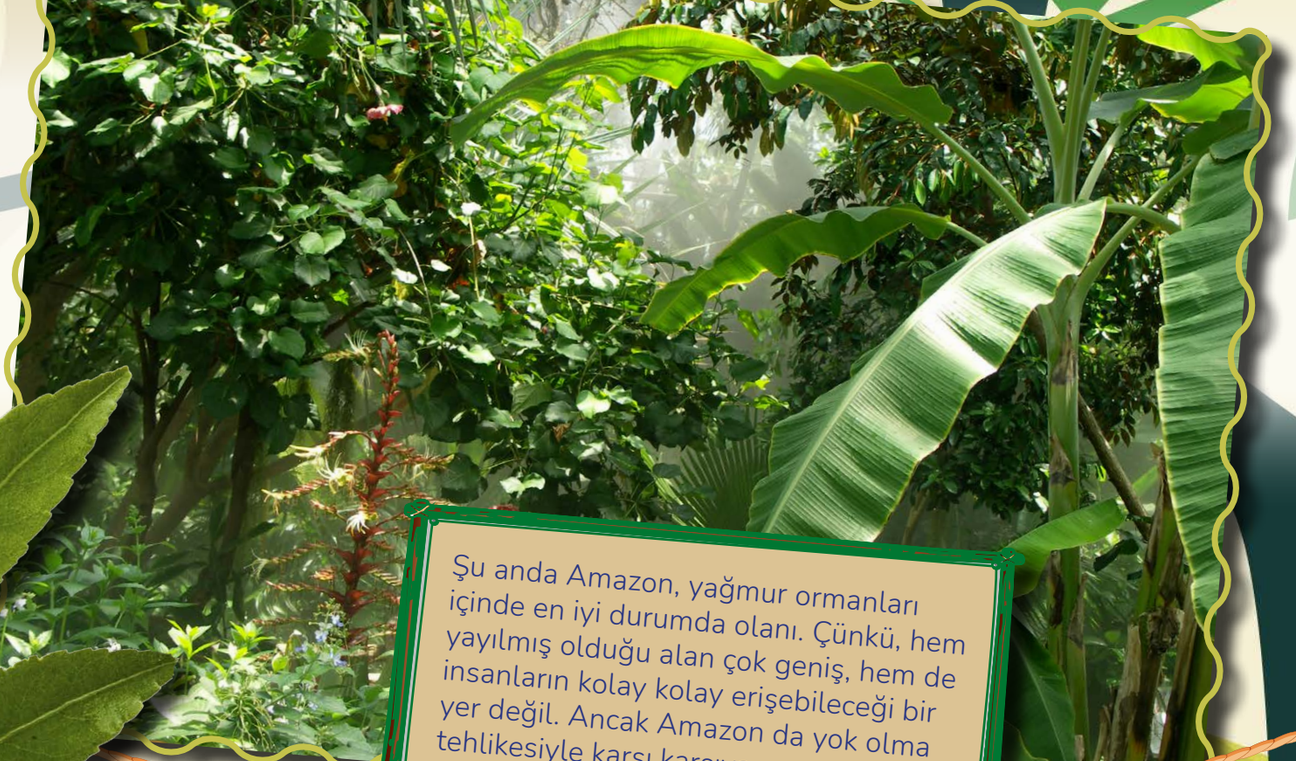

Şu anda Amazon, yağmur ormanları içinde en iyi durumda olanı. Çünkü, hem yayılmış olduğu alan çok geniş, hem de insanların kolay kolay erişebileceği bir yer değil. Ancak Amazon da yok olma tehlikesiyle karşı karşıya.

Çünkü, Brezilya hükümeti buraya yeni yollar açmayı planlıyor. Araştırmacılara göre, yağmur ormanlarına yollar açılması da yağmur ormanlarının yok olmasının önemli nedenlerinden biri; çünkü, yollar buralara daha çok insanın gelmesi ve ormandan kâr sağlamaya çalışmasına yol açıyor. Araştırmacılar, daha önceki deneyimleri göz önüne alarak, böyle bir durumda 2030 yılında Amazon ormanlarından da geriye pek bir şey kalmayabileceğini düşünüyorlar.

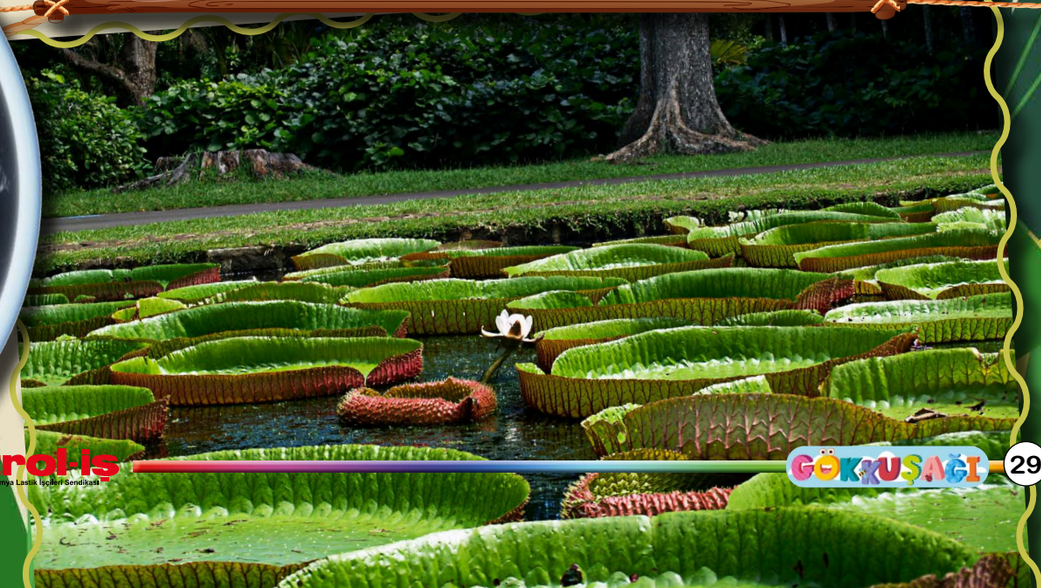

Hazırlayan ve Resimleyen: İshak Öztürk (ishakozturk@ttmail.com)

BİL BUL ÇİZ ÇÖZ

Sevimli tırtıla yol göster...

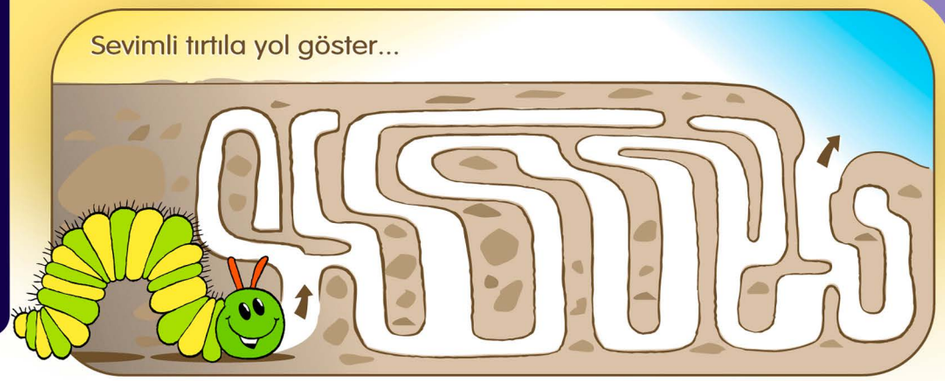

Aşağıdaki rakamları **1**'den **38**'e kadar birleştirin, bakalım ortaya ne çıkacak?

Aşağıda karışık olarak yazılmış sanat dalları hangileri acaba?

1 SİREM _____

2 MİSENA _____

3 NOMAR _____

4 ROYATİT _____

5 ZÜKİM _____

6 KEYHEL _____

7 RAPOE _____

8 TAFĞOROF _____

9 ELBA _____

10 RİŞİ _____

11 MEKARİS _____

12 MODNAPİM _____

13 KRİFAG _____

(Bir tanesi için işte sana ipucu :)

Cevapları: 1-RESİM, 2- SİNEMA, 3- ROMAN
4- TİYATRO, 5- MÜZİK, 6- HEYKEL, 7- OPERA,
8- FOTOĞRAF, 9- BALE, 10- ŞİİR, 11- SERAMİK,
12- PANDOMİM, 13- GRAFİK

İki resim arasındaki **7** farkı bulun.

Kulağını büktükçe, ağzı sulanır. Çeşme

Sabah toplanır, akşam yaylır. Yorgan

Bağırsam dinler, Susarsam inler. Yanık

Derisi var, içi yok. Dayağı yer suçu yok. Davul

Bazen yüce olur, bazen cüce olur. Gölge

Aşağıdaki gölgelerden hangisi yukarıdaki resimle tıpatıp aynı?

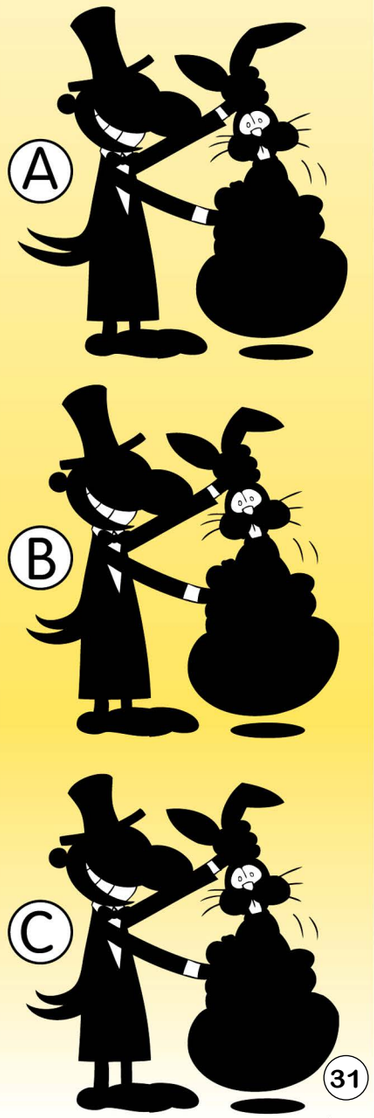

Cevap: B

İLAÇLAR NASIL KULLANILMALIDIR?

Bildiğiniz gibi ilaçlar; insanları hastalıklardan korumak, hastalıklarını iyileştirmek, hastalıklara tanı koymak için veya vücuttaki herhangi bir görevin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için kullanılan maddelerdir. Boyutları küçük fakat vücuttaki etkileri büyüktür.

Pek çoğunuzun evinde, ecza dolabında, bir çekmecede veya özel bir kapta, kullanılmış veya kullanılmakta olan ilaçlar vardır.

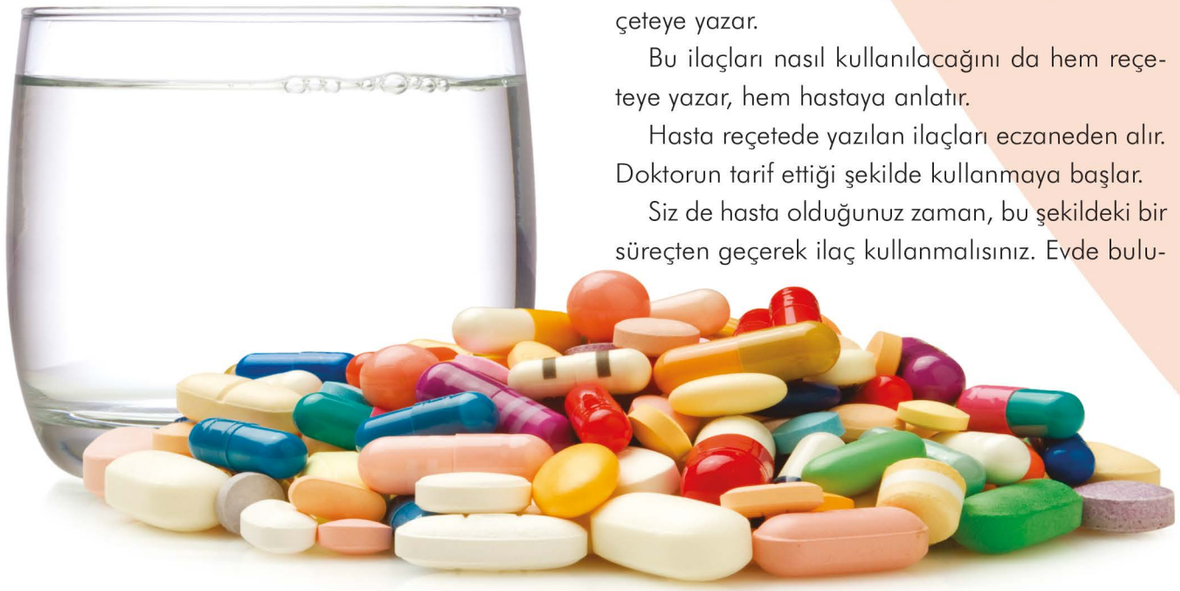

Ailenizden biri hastalandığı zaman, doktora gider veya götürülür.

Doktor hastayı muayene ederek hastalığı tanır ve genellikle iyileştirmek için gerekli ilaçları bir reçeteye yazar.

Bu ilaçları nasıl kullanılacağını da hem reçeteye yazar, hem hastaya anlatır.

Hasta reçetede yazılan ilaçları eczaneden alır. Doktorun tarif ettiği şekilde kullanmaya başlar.

Siz de hasta olduğunuz zaman, bu şekildeki bir süreçten geçerek ilaç kullanmalısınız. Evde bulunan herhangi bir ilacı kendi başınıza veya üzerinde yazan etkilerine bakarak sakın kullanmaya kalkışmayın.

Hatta doktor tavsiyesi olmadan, büyüklerinizin uygun görmesine de izin vermeyin.

Bir ilacın ne şekilde ve ne kadar kullanılacağına ancak doktorlar karar verirler.

Doktor kararı veya tavsiyesi olmadan hiçbir ilacı kullanmayın.

Doktor kararı ile kullanacağınız miktarı da doktorun uygun gördüğü şekilde alın.

Kendi başınıza ilacı erken kesmeyin veya fazla miktarda almayın. Daha az veya fazla miktarda alınmış ilaçlar vücuda zarar verir.

Okul öncesi yaşlarda küçük kardeşleriniz varsa ilaçların onların eline geçmemesi için gerekli dikkati gösterin. Kullanılmakta olan veya kullanılmış ilaçların kilitli bir şekilde muhafaza edilmesini sağlayın. Buzdolabında saklanması gerekli ilaçları küçüklerin dikkatini çekmeyecek, kapağını açamayacak bir kap içinde buzdolabının gizli veya kapalı bir yerine koyun. İlaçların

rengine veya şekline bakarak tanımaya çalışmayın. Pek çok değişik ilaç renk ve şekil olarak birbirine benzer.

Bu nedenle eczaneden alınmış kendi ambalajları içinde muhafaza edin. Ambalajlarındaki veya varsa ilacın üzerinde yazılmış isimlerine bakarak ilaçları ayırt etmeye çalışın. İlaçların etkisini koruduğu zaman dilimine, ilacın miadı denir. Bu zaman dilimi aşıldığında ilaçlar etkisini kaybederler.

Her ilacın ambalajında son kullanma tarihleri yazılıdır. Bu tarihleri geçmiş ilaçları, imha edilmesi için en yakın eczaneye veya hastaneye iade edin. İlaçlar çöpe atıldığında doğaya da zarar veren maddelerdir, bu nedenle çöpe atmayın.

Yanlışlıkla veya kaza ile bir ilaçtan fazla miktarda alınmışsa, durumu fark eder etmez, ilacın ambalajını da yanınıza alarak hastayı en yakın sağlık kuruluşuna götürmelisiniz.

Sağlıklı ve mutlu günler dileği ile hoşça kalın sevgili çocuklar.

Sonbahar Sevinci

Resimleyen: Seyhan Çelik

Havaların soğumasıyla birlikte, bahçedeki tüm canlıları tatlı bir sonbahar heyecanı sardı. Söğüt ağacının tepesindeki leylekler için veda zamanı çoktan gelmişti.

Üzülüyorlardı elbet gidecekleri için ama ne de olsa göçmen kuştu onlar. Yılın bu zamanı sürüler halinde yola çıkmaya alışkınlardı.

Leyleklerin vedalaşması sürerken, bahçenin arka köşesindeki somurtkan çınar ağacı, dişi leyleğin dikkatini çekti.

Hemen kondu genç çınarın dalına. Leylek: ''Yaz boyunca yüzünden gülücük eksilmiyordu ama şimdi çok mutsuz görünüyorsun. Bir derdin mi var?'' diye sordu.

Çınar ağacı terslenerek söylendi hemen: ''Sana ne bundan? Sonbahar geldi diye çekip gidiyorsunuz zaten. Biz yaşıyoruz hep karı, soğuğu. Ben oldum olası sonbahardan hiç hoşlanmam. Kanatlarım yok ki uçup gideyim. Ben somurtmayım da kim somurtsun?''

Leylek: ''Neden kızıyorsun ki bize? Soğukta yaşayamadığımız için sıcak ülkelere uçmak zorundayız biz. Binlerce kilometre kanat çırpacağız. Ayrıca ben hayatımda kışı hiç görmedim. Hep merak ederim nasıl bir şey olduğunu. Sen neden sevmiyorsun ki?" diye sordu.

Çınar: ''Ben yapraklarımı çok seviyorum ama sonbaharla birlikte rüzgâr hepsini teker teker uçuracak. Kış boyunca çıplak kalacağım. Öyle çok çirkin buluyorum kendimi.'' dedi.

Leylek, çınar ağacının sonbahara neden bu kadar sinir olduğunu anlayamıyordu. Havanın soğuması bu kadar kötü bir şeyse, bahçedeki herkesin somurtması gerekir diye düşündü.

O sırada bahçedeki bir ağaç: ''Ben sonbahara bayılırım, yapraklarımın ağırlığından dallarım kırılacak gibi oluyor. Dökülünce hafifliyorum. Hem zaten kış bitince, yepyeni yapraklarımız çıkıyor. Yenileniyoruz. Ben halimden memnunum.'' dedi.

Çınar ağacının şımarıklığına sinirlenen domates: Sen yaprakların dökülecek diye üzülüyorsun. Peki biz ne yapalım? Birkaç gün içinde hepimizi toplayıp kavanoza koyacaklar. Uzun süre bir kavanozun içinde bekleyeceğim. Şuradaki salatalıklar da turşu olmayı bekliyor. Biz şikayet ediyor muyuz hiç? dedi.

Domatesin söylediklerinden sonra bahçedeki herkes konuşmaya başladı. Hepsi de çınar ağacının şımarıklığına kızıyordu. Sonbaharı çok seviyorlardı çünkü. Aslında sadece onu değil tüm mevsimleri seviyorlardı. Hepsinin tadı ayrıydı. Bitkiler, hayvanlar hatta insanlar bile sonbahar geldiğinde kışa hazırlık yaparlardı. Ne güzel şeydi bu sonbahar!

Konuşulanları dinleyen çınar ağacı, söylediklerinden çok utandı ve hemen sonbahar hazırlıklarına başladı. İlkbaharda kavuşacağı yeni yapraklarını hayal ederken yüzünde gülücükler açıyor, rüzgârın bir an önce gelip eski yapraklarını götürmesini bekliyordu.

İNTERNET DÜNYASI

Haydi Origami Yapalım!

Sevgili çocuklar; pek çoğunuz **"origami"** sözcüğünü duymuşsunuzdur. Origami, Japonca bir kelime olup, **"katlanmış kâğıt"** anlamına gelir. Japonca'da **"ori"** katlama, **"kami"** ise kağıt demektir. Origami, kâğıdı yapıştırıcı ve makas kullanmadan sadece katlayarak çeşitli figürler oluşturma sanatıdır.

Başta kuş, hayvan, çiçek, kutu gibi geleneksel motifler olmak üzere dünyada var olan herşeyi origami olarak şekillendirmek mümkün. Bu çok keyifli ve zekâ geliştirici hobi hakkında merakınızı gidermek için çok yararlı bir site adresini sizlerle paylaşıyoruz.

En güzel çalışmalarınızı sevdiklerinizle paylaşın.

www.origamisan.org'da uygulamanız için sizi bekleyen sayısız örnek var.

petrol-iş
Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası
GÖKKUŞAĞI
Çocuk Dergisi

Petrol-İş Sendikası Merkez Yönetim Kurulu

Genel Başkan
Süleyman Akyüz

Genel Sekreter
Salih Akduman

Genel Mali Sekreter
Erhan Yakışan

Genel Örgütlenme ve Eğitim Sekreteri
Niyazi Recepkethüda

Genel Yönetim Sekreteri
Ünal Akbulut

Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası adına sahibi
Süleyman Akyüz

Yazı İşleri Müdürü
Salih Akduman

Genel Yayın Yönetmeni
Cengiz Çakıcı

İdare Yeri
Altunizade Mah. Kuşbakışı Sokağı
No: 25 Altunizade 81180
Üsküdar / İSTANBUL
Tel: (0216) 474 98 70 (pbx)
Faks: (0216) 474 98 67
www.petrol-is.org.tr

Baskı
Vefa Basımevi
Altınşehir, Şahintepe Mahallesi,
Eski İstanbul Cad. No: 206/A
Başakşehir- İstanbul
Tel: 0212 687 83 32 Pbx

Bu Dergi Sendikamız Basın Yayın Servisi tarafından hazırlanmıştır. (Petrol-İş Dergisinin özel ekidir.) Aralık 2022'de basılmıştır.